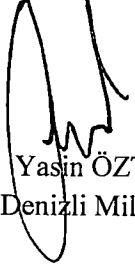

Yasin ÖZTÜRK
Denizli Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Sağlık Bakanı Prof. Dr. Kemal MEMİŞOĞLU tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı maddesi gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Yasin ÖZTÜRK
Denizli Milletvekili

Organ naklinde bekleme listesinde geçen her gün sıradan bir bekleyiş değildir.

O listenin arkasında diyalize bağlı yaşayan insanlar, kalp nakli bekleyen çocuklar, karaciğer yetmezliğiyle mücadele eden hastalar ve her telefon çaldığında "Acaba uygun organ bulundu mu?" diye umutlanan aileler vardır.

Bir hastanın yaşamı başka bir insanın bağış kararına bağlıysa Devletin görevi yalnızca nakil merkezi kurmak değildir.

Organ bağışı konusunda toplumun güvenini artırmak, doğru bilgiyi yaymak, yoğun bakım süreçlerini etkin yönetmek ve bağış potansiyelinin kaybedilmesini engellemek de Devletin görevidir.

Türkiye canlı vericiden yapılan nakillerde önemli bir kapasiteye sahipken kadavradan bağışın istenen seviyede olmaması ciddi şekilde sorgulanmalıdır.

Çünkü bir kişinin hayatını kurtarmak için başka bir sağlıklı insanın ameliyat olmasına ihtiyaç duymadan yapılabilecek kadavra nakillerinin artırılması hem tıbbi hem etik açıdan önem taşımaktadır.

Organ bağışında mesele yalnızca insanların iyi niyetine bırakılamaz.

Beyin ölümü tespitinden aile bilgilendirmesine, koordinatör sayısından yoğun bakım kapasitesine kadar bütün zincirin güçlü olması gerekir.

Bu bağlamda;

- 1) 2026 yılı itibarıyla organ nakli bekleme listesinde bulunan toplam hasta sayısı kaçtır?
- 2) Böbrek, karaciğer, kalp, akciğer ve pankreas bekleyen hastaların sayıları ayrı ayrı nedir?
- 3) Çocuk yaş grubunda organ bekleyen hasta sayısı kaçtır?
- 4) 2023, 2024, 2025 ve 2026 yıllarında organ beklerken hayatını kaybeden hasta sayısı kaçtır?
- 5) Organ bekleyen hastaların ortalama bekleme süreleri organ türüne göre kaç yıldır?
- 6) En uzun süredir organ bekleyen hasta kaç yıldır listede bulunmaktadır?
- 7) 2025 yılında gerçekleştirilen toplam organ nakli sayısı kaçtır?
- 8) Bu nakillerin kaçı canlı vericiden, kaçı kadavradan gerçekleştirilmiştir?
- 9) Kadavradan bağış oranının düşük olmasının temel nedenleri nelerdir?
- 10) Beyin ölümü gerçekleşen toplam vaka sayısı yıllar itibarıyla kaçtır?
- 11) Bu vakaların kaçında ailelere organ bağışı seçeneği sunulmuştur?
- 12) Ailelerin organ bağışını kabul oranı nedir?
- 13) Organ bağışını reddeden ailelerin başlıca gerekçeleri araştırılmış mıdır?
- 14) Aile reddini azaltmak için özel eğitimli koordinatörler görev yapmakta mıdır?

- 15) Türkiye genelinde organ ve doku nakli koordinatörü sayısı kaçtır?
- 16) Bir koordinatöre ortalama kaç yoğun bakım yatağı düşmektedir?
- 17) Organ bağıışı potansiyeli bulunan bütün hastanelerde koordinatör bulunmakta mıdır?
- 18) Bulunmuyorsa kaç hastanede eksiklik vardır?
- 19) Beyin ölümü tanısı koyabilecek uzman ekip bulunmayan hastane sayısı kaçtır?
- 20) Beyin ölümü tespitinde gecikme nedeniyle organ bağıışı imkânının kaybedildiği vakalar ölçülmekte midir?
- 21) Organ bağıışı sürecindeki bütün hastanelerin performansı takip edilmekte midir?
- 22) Potansiyeline göre düşük bağıış oranına sahip hastaneler hangileridir?
- 23) Organ bağıışı performansı düşük hastaneler için iyileştirme programı uygulanmakta mıdır?
- 24) Vatandaşın organ bağıışı iradesinin elektronik ortamda güvenli biçimde kayıt altına alınması yaygınlaştırılacak mıdır?
- 25) e-Devlet üzerinden organ bağıışı iradesinin kolaylaştırılması planlanmakta mıdır?
- 26) Vatandaşın daha önce verdiği bağıış kararının sağlık personeli tarafından anında görülebilmesi sağlanmakta mıdır?
- 27) Bağıış iradesi bulunan kişinin ailesinin itirazıyla sürecin durması hâlinde bağıışçının iradesinin hukuki gücü nedir?
- 28) Bu konuda mevzuat değişikliği değerlendirilecek midir?
- 29) Organ bağıışı konusunda kamuoyunda yanlış bilgi ve korkularla mücadele için yıllık kampanya bütçesi ne kadardır?
- 30) Okullarda ve üniversitelerde organ bağıışı farkındalık programları yaygınlaştırılacak mıdır?
- 31) Sağlık çalışanlarının organ bağıışı konusundaki iletişim eğitimleri zorunlu mudur?
- 32) Kadavra bağıışının artırılması için 2030 yılına yönelik hedefiniz nedir?
- 33) Milyon nüfus başına kadavra donör oranını hangi seviyeye çıkarmayı hedefliyorsunuz?
- 34) Nakil beklerken hayatını kaybeden hasta sayısını 2030'a kadar hangi oranda azaltmayı planlıyorsunuz?
- 35) Türkiye'nin organ naklindeki başarısını yalnızca yapılan nakil sayısı ile değil, bekleme listesinde hayatını kaybeden hasta sayısının azalmasıyla ölçmeye ne zaman başlayacaksınız?